



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 112. Quid addendum sit circa ætatem prærequisitam ad Beneficia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

§. V. Si expressè non dicatur, quòd gradus de- 793
beat esse antè susceptus, uti si fundatio sic habeat,
hoc beneficium non conferatur nisi Doctori Theolo-
gia, non est opus, ut talem gradum priùs habeat,
sed sufficit, ut tempore provisionis sit habilis ad il-
lum statim comparandum, cum obligatione com-
parandi, *Less. l. 2. c. 34. n. 106.* Ratio est, quia præ-
sumitur talem fuisse mentem fundatorum, cum gra-
dus actualis non faciat idoneum; & alioquin sæpe
excluderentur digniores, qui fortè gradum actu
non habent. Et quando dicitur, ut gradus aut cer-
tus Ordo suscipiatur intra annum, tempus non cur-
rit nisi à die obtentæ pacificæ possessionis, quia in-
certus de beneficio exponi non debet periculo per-
dendi sumptus aut subeundi onera sine beneficio,
Luca d. 42. n. 12.

Q. 112. *Quid addendum sit circa ætatem re-* 794
quisitam ad beneficia. R. Seqq.

§. I. Certa ætas non requiritur ad Capellanas
laicas aliasque etiam pias dispositiones, quæ non
subiiciuntur potestati Superioris Ecclesiastici, uti di-
ctum est n. 235. Nec ad pensiones, nisi per accidens
septennium, si debeat esse Clericus, *Luca de benef.*
d. 95. Etiam ad Papatum non requiritur certa ætas,
Castrop. T. 13. d. 4. p. 3. n. 1. Ad Cardinalatum
sufficit ætas necessaria Ordini annexo, & hoc tan-
tùm ex decencia, quia Papa potest, etiam rationa-
biliter, in ætate minore creare Cardinalem, *Barb.*
Castrop. Leuv. p. 1. q. 221. Ad Episcopatum requi-
rit *Trid. Ses. 7. c. 1. de Ref. ex Cap. Cum in cunctis,*
de Elect. annum 30. completum, sed in regno Gal-
liæ ex Concordatis cum *Leone X.* sufficit, ut Epi-
scopus eligendus inchoarit 27. annum, *Castrop. n. 2.*

§. II. Ad omnia beneficia etiam simplicia requi- 795
rit *Trid.* annum 14. inceptum, *Navar.* tamen apud
Dianam

Dianam p. 3. r. 6. R. 64. dicit *Trid.* non esse intelligendum de beneficiis juris patronatus, cum in odiosis non veniant nomine beneficii, sed passim, & merito, rejicitur, nam sunt verè beneficia. Ad principaliter curata requiritur vel actu Sacerdotium cum ætate ordinariè requisita susceptum, vel saltem illa ætas, quâ suscipitur Sacerdotium, cum obligatione intra annum suscipiendi, ætas autem illa est annus 25. inchoatus, *Less.* l. 2. c. 34. n. 108. *Castrop.* n. 12. *Garc. Corr. Lott. Leur.* p. 2. q. 161. aliique 20. AA. cum *Barb.* de Potest. Ep. alleg. 60. n. 81. & de Off. Parochi c. 5. n. 2., habeturque expressè in Cap. *Cum in cunctis*, de Elect. Ratio petitur ex *Trid.* Sess. 23.; ubi postquam de Ref. c. 6. dictum esset neminem etiam primâ tonsurâ initiatum posse obtinere beneficium etiam simplex ante annum 14., additur c. 12. sic, *nullus imposterum ad Subdiaconatus Ordinem ante 22.; ad Diaconatus, ante 23.; ad Presbyteratus, ante 25. ætatis suæ annu promoveatur*, jam verò beneficia principaliter curata prærequirunt esse Presbyterum, vel saltem habere ætatem Presbyteri, & obligationem intra annum suscipiendi Presbyteratum. Idem est de Vicariis perpetuis Ecclesiarum Parochialium, *Az. Castrop.* Si autem cura sit tantum accessoriè annexa, sufficit illa ætas, quæ pro ipso beneficio necessaria est, *Luca, Leur.* p. I. q. 218. Quod si aliquis de beneficio curato provisus impediretur, quominus posset intra annum fieri Sacerdos, non ideo privatur beneficio, *Cap. Commissa*, de Elect. in 6. *Barb.* n. 84.

§. III. Ad Dignitatem Episcopatu inferiore
simul habeat Curam animarum, uti habent quidam
Præpositi, Decani, Archidiaconi, Generales Ordinum,
Provinciales, Priores Conventuales, requiruntur 25. inchoati, *Suar. A. Tamb. Paxiora.*
Leur.

Leur. contra *Nav. Barb. Lex.* requirentes 30. annos. Ad verum Abbatem (cujus signa sunt prærogativa in Choro & Capitulo ac administratio cum jurisdictione) in jure non statuitur certa ætas, communiter tamen postulantur 25. anni. Ad Abbatissam olim requirebantur 40., nunc 30. completi, *Feneck* de benef. c. 34. Si autem non sit verè Abbas aut Abbatisa, sed tantùm nominetur, sufficit ætas, quæ ad beneficia simplicia, *Leur.* q. 223. 224. De Dignitatibus apud Moniales vide *Less.* n. 107. & *Castrop.* n. 4.

§. IV. Ad Canonicatum qualificatum, qui in Cathedrali vel etiam Collegiata dicitur curatus, quia illi specialiter actu vel habitu incumbit Cura animarum, requiritur annus 25. inchoatus; ad eum autem, qui dicitur penitentiarius, requiritur 40., *Luca* supra; sufficere autem esse inceptum dicunt *Az. & Castrop.* n. 17., sed alii cum *Leur.* q. 219. requirunt completum. Quod si talis non adesset, qui foret aptus, poterit è diocesi assumi aptus etiam sine ea ætate, aut extra diocesim accersiri alius habens eam ætatem, *Castrop. Leur.*

§. V. Si distributio Ordinum præcepta per *Trid.* sit facta in aliqua Ecclesia, requiretur ætas ad Ordinem Canonicatui annexum necessaria: si distributio illa non sit facta, sustinent aliqui sufficere annum 14. inceptum, sed pro Cathedralibus declarationes dicunt requiri eam ætatem, ut provisus possit intra annum promoveri ad Subdiaconatum, quod *Luca* de Canonicis d. 5. n. 2. defendit, etiamsi nullus Ordo sit annexus tali Canonicatui: in Germania tamen ex universali consuetudine, permitte Papâ, solent etiam sine dispensatione & derogatione *Trid.* tales Canonicatus conferri ingressis annum 14., *Luca* de benef. d. 95. *Leur.* q. 213.

§. VI.

799 §. VI. Ad dignitates in Cathedrali vel personatus non habentes Curam animarum nec requirentes Sacerdotium sufficit 22. annus, secundum multos cum *Az. & Barb.* de Potest. Episc. alleg. 60. n. 66. inchoatus, sed secundum *Henriq. Less. Garc. Castrop.* n. 10. *Leur.* q. 216. n. I. completus, quia *Trid.* dicit non debere esse minores 22. annis, qui autem non complevit, est minor: an verò etiam comprehendantur Præpositura & Decanatus, videri potest *Garc.* p. 7. c. 4. n. 73. & *Leur.* suprâ. Ad similes dignitates, & personatus in Ecclesia collegiata plures cum *Barb.* n. 67. & *Luca* suprâ dicunt non requiri annum 22., sed sufficere 14., sed *Garc.* & alii cum *Castrop.* n. 7. tenent oppositum, quia *Trid.* sic habet, *in ecclesiis præsertim Cathedralibus*, tò *præsertim* autem includit alias præter Cathedralis.

800 §. VII. Non ideo requiritur annus 25. ad Canonicatus, quia Ecclesiæ vel capitulo annexa est Cura, nam hæc non est penes singulos, sed penes unum specialiter designandum, *Luca* suprâ. Pro cæteris Canonicatibus Ecclesiarum Collegiatarum & dimidiis portionibus Cathedralium sufficit annus 14. inceptus, *Garc. Barb. Castrop.* à n. 18. *Leur.* q. 212. Commendæ ecclesiasticæ regulantur uti beneficia, *Luca* suprâ; item Coadjutoria, inquit *Castrop.* n. 13, eadem enim ætas, quæ in Principali requiritur & sufficit, etiam exoptulatur ad Commendam & Coadjutoriam.

801 §. VIII. Cùm *Trid.* statuatur, ut providendus sit in Ordine, qui tali beneficio est annexus, vel in ætate tali, ut infra annum possit eum suscipere, dubium est, an pro beneficio v. g. Subdiaconali sufficiat eo complevisse annum 20. & incepisse 21., affirmant *Abb. Fagn. Vgol. Paris. Ricc. Pass. Barb. Gonz. Laym. Leur.* q. 215. item *Az. & Less.* n. 110., quia post

post annum habilis es pro illo Ordine, quod tantum requirit *Trid.* E contra negant *Garc.* à n. 22. *Paxiord. Castrop.* n. 16., & dicunt ad tales præbendas requiri actu ætatem, quæ capax sit Ordinis annexi recipiendi, cum obligatione illum recipiendi intra annum, sicuti in beneficiis parochialibus, quamvis non sit obligatio nisi intra annum suscipiendi Sacerdotium, tamen requiritur actu ætas Sacerdotio apta, secundum dicta n. 795.

§. IX. Si fundatio requirat, ut beneficiandus habeat ætatem pro Presbyterio, quamvis per dispensationem fiat Presbyter ante ætatem, non est capax beneficii sed inhabilis defectu ætatis, *Garc.* n. 82. *Castrop.* n. 21. E contra si fundatio dicat ut sit Presbyter, satis est esse per dispensationem Presbyterum ante ætatem, *Butrio*, *Less.* in auct. v. beneficium cas. 2. Vide dicenda n. 822.

§. X. Hactenus dicta intelligi debent de beneficiis secundum se & nunc post *Trid.*, nam fundatis ante *Trid.* non est derogatum. Et etiam nunc, si aliter disponatur in fundatione, *Trid.* non obstat, *Garc. Castrop.* n. 19. *Corr.* l. 4. c. 6. n. 23. *Leur.* p. 2. q. 160. n. 2.; unde si fundator nunc velit sufficere ætatem minorem, admitti potest ejus voluntas, secundum dicenda n. 808.

§. XI. Ætas requisita debet adesse, non tantum tempore collationis, sed etiam tempore electionis, præsentationis, impetrationis, quibus jus ad beneficium acquiritur: imò putant *Vasq.* *Garc.* aliique cum *Castrop.* debere adesse tempore, quo te, v. g. ad concursum sistis, alioquin inhabilis postulas beneficium, sed oppositum videtur probabilius, nam per examen vel concursam non confertur jus ad beneficium, sed tantum fit experimentum de majore dignitate; nec petis beneficium, nisi pro tempore, quo

quo eris habilis. Idem est, si quis, dum resignatio fit in ejus favorem, non habeat Clericatum vel ætatem, satis est enim habere, quando à Papa Romæ subsignatur supplica, quia tunc prius acquiritur ali-quod jus. Similiter non est opus te ætatem habere, quando impetras Rescriptum gratiæ ad beneficium proximè vacaturum, sed sufficit habere in tempore executionis, *Lay. Leur. p. 1. q. 212.*

805 §. XII. Si vel minimum desit ætati, obstat valori provisionis vel præsentationis, *Nav. Sanch. Garc. n. 84.* Si tamen patronus aliquem præsentet per literas, satis est hunc habere ætatem, dum literæ perveniunt ad illum, cui præsentatur, *Rodrig. Vega apud Garc. 88.*

806 §. XIII. *Gl. ad Reg. 17. Cancel. & Sfortias* dixerunt numerationem ætatis inchoari posse à die conceptionis, quando est favorabile proli sic numerari, sed *Covarr. & Sanch. in Decal. l. 4. c. 35. n. 4* dicunt nihil in hac re falsius dici posse, cum generali usu receptum sit ubique, ætatem à die nativitatis numerari consentit *Garc. n. 89.* citans *Mol. & Mandos.* Ratio autem est, tum quia homo per conceptionem necdum censetur esse in mundo, secundum illud *Christi Joan. 16. v. 21. Cum autem pepererit puerum, jam non meminit pressura, quia natus est homo in mundum,* tum etiam, quia dies conceptionis & animationis nimis ignotus & incertus est; neque est eodem tempore remansionis in utero quoad omnes, ergo à termino ignoto & ita incerto malè numeraretur ætas: Imò *Gonz. & Corr. n. 22.* docent ætatem quoad beneficialia numerandam esse à die baptismi, quia per hunc prius nascitur homo in Ecclesia & in ordine ad spiritualia, secundum illud *Christi, Joan. 3. v. 7. oportet vos nasci denuo, & v. 5., nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu S.,* adducitque pro hoc

hoc communem usum totius orbis, quia ætas probatur per testimonium baptismi, etiam secundum plures decisiones Rotæ, quas refert. Nihilominus alii cum *Sanch.* in Conf. l. 7. c. 1. d. 33. n. 8. dicunt etiam in ordine ad spiritualia numerari posse à die nativitatis, sic enim Judæus quinquagenarius, si heri sit conversus & baptizatus, utique hodie est capax consuræ, & cras beneficii, quantum ad ætatem, quod autem petatur testimonium baptismi ad probandam ætatem, inde est, quia ex illo possumus circiter conijcere de nativitate, aut saltem numerando à baptismo habemus tempus ætatis sufficiens.

§ XIV. Episcopus, per se loquendo, nequidem ad unum diem potest dispensare in hac ætate, etiam si beneficium sit simplex nec requirens ullum Ordinem, *Laym. Az. Less. Garc. Barb.* de Off. Paroch. c. 2. n. 6. *Castrop.* n. 20. *Lewr.* q. 217. & 228. Possunt tamen per speciale privilegium aliqui Episcopi dispensare infra annum, id est, pro anno, minus uno die, pro suscipiendis Ordinibus, sed sic dispensatus non est capax beneficii curati, nisi etiam attigerit annum 25., quamvis anno 24. incepto ordinatus esset sacerdos, uti dictum est n. 795., docentque *Corr.* l. 3. c. 7. n. 5. & alii passim cum *Lewr.* q. 217. n. 3. An autem dispensatus in ætate ad Sacerdotium, sit capax beneficii sacerdotalis, dicitur n. 822.

Q. 113. Quid notandum sit circa varias conditiones & clausulas foundationum. R. Seqq. 808

§ I. Fundator potest in limine foundationis addere condiciones etiam contrarias juri communi, quæ tamen, ut obligent, admitti debent ab Episcopo, *Inn. Felin. Abb. Lamb. Lott. Pias.* p. 2. c. 3. a. 5. n. 5. *Luca* de benef. d. 61. n. 2. *Lewr.* p. 1. q. 28. Et si ab Episcopo admittæ sint, obligent, *Luca* de Canon d. 36. n. 6. de Jure patr. d. 45. n. 10. & d. 70. n. 13. Non